

Ujjászületett a pesti Vármegyeháza

Rácsos levéltárában a mult emlékeit őrzi, napfényes gyermekotthonában a jövő reménységeire vigyáz a vármegye

Negyvenhat óriási bomba zúdult rá. A hatalmas épület egyes részei valósággal földig omlottak és mégis régi, csodálatos fényében és szépségében áll a budapesti vármegyeháza. Egyik-másik tája megújult, megfiatalodott. A friss festék ifjúságának legjobb idejét hozta vissza, de *vonatának nemes szépségét, stílusának, jellegének eredetiségét nem bántotta.*

A főispán ezt mondja róla:
— A centenáriumra újjáépítettük. Pontosan a százszázad ötödik évforduló napjára készültünk el vele.

Pethő Lajos főispán és Hári Árpád alispán társaságában szemléljük meg a poraiból megújult épületet. A pusztulásnak már nyomát sem találjuk. Minden ablaka tükörfényes és ép, a falak sárgán és ápoltnak villannak a napfényben. Sehol rom, sehol omladék, még a *falbatévedt ágyúgolyót is beüvegezték, hogy a jövő számára megőrizzék.* El se hiszünk, ha nem tudnók, ha nem bizonyítanak, hogy *rom volt a közgyűlési terem, hogy a második és a harmadik udvar jobboldala a bombázások következtében a második emeletől egészen a földi leomlott.* Az átfestett és kicsinosított napóra épp olyan pontosan mutatja az időt, mint régen, csak a friss malter és festék beszél arról, hogy itt nagyvárányi munka folyt. Megfeszített munka, amely a régi mellé, a *regi stílus hagyományainak tiszteltbentartásával újat is alkotott.*

Nefelejts virít a bitófa helyén

Itt van mingyárt a harmadik udvar. Ennek a jobboldali részén azelőtt csak a szobák, az irodák keresztül lehetett közlekedni, most az egész udvar hosszúságában belső folyosót építettek. Vagy a második, ez a klasszikusan szép udvar, ahol a napóra már nemesak az idő múltát jelzi, hanem azt is, hogy fordult a világ, boldogabbá változott a magyar élet. *Itt a veszthely volt hajdanán. A veszthelyet körülrő fal még az ostrom előtt állott. Ma eltűnték és finoman simított beton van*

a helyén. Mellette, a régi táblabíró-ság helyén pedig cementkerettel körülrő, elsimított homok és salak. Lehet, hamarost virágok nylnak benne, mint ahogy *nefelejs virít körnében azon a helyen, ahol azelőtt a veszthely bitófa állt.* A régi börtönök falaira ablakokat vág-lak. A stílus kedvéért meghagyták és restaurálták az ablakrácsokat, mögöttük szelíd föllások és iratok „lakják” a megújult szobákat, Pest megye összes iratai, keletkezésétől mostanáig. Ide, ezekbe a helyiségekbe telepítették ugyanis a vármegyei levéltárat.

A legjobb Petőfi-kép

A börtöncellákból emlékeztetőnek csak párat hagyták meg eredeti, hideg, sötét állapotában. De már az udvar átjárójába törökkorbeltóglá-kt iktaltak be és a hajdani kápolnában, amely már sok éve nem kápolna, a múzeum kapott helyet. Hét megyei székkapitányi zászlót helyeztek itt el és temérdek könyvet. Főnt, közvetlenül a burkolat alatt három ősrégi freskó bukkant elő. Egy retenelesen megviselt deressel, két kalodával és egy borzalmas láb-bínelcsel találkozunk még e helyen. Megbámuljuk az irtózatosan erős rá-eszozatokat s mint stilizáló ékesség-gel, a folyosóba beépítve megismerkedünk egy különleges rácsozattal is. Az alispán szerint *a vasat forrón fonták össze a halálraítelt rabok.* Hogy mivel, pusztá kézzel, vaskesz-lyűkkel, vagy fogókkal, erre már nem kapunk választ.

A mult lassan elmarad... A tökéletesen helyrehozott közgyűlési teremben három, 1948-as festmény vonja magára figyelmünket. *Petőfi, Tancsics és Dózsa György képe.* Ezeket a centenáriumra festették meg. A *Petőfi-festményről Tildy Zoltán köztársasági elnök mondta, hogy ez a legjobb Petőfi-kép.* Az előcsarnokban is egy újabb szer-mény. *Görzö Nándor falalta a főt templom padlásán. Ferenczy István féldombornágye Károlyi István fele-*

ségéről. Az első udvarban két em-léktábla: az egyik *Kölcseg* emléket, a másik 1848 emléket őrzi.

A napfényes jövő

A harmadik udvarban megcsap bennünket az élet. A napfényben gyercek játszanak egyforma ruhá-ban, 55 gyermek sütkérezik a ho-mokban.

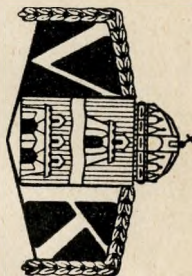
— *Napközi otthonunk is van* — mondja a főispán. — Kétévestől hatig vannak itt gyermekek.

Pompás kis helyiségek. Külön szo-bájuk van a kicsinyeknek, külön a nagyokéknak. Parányi székek, asz-talok. Pótlómnyi fiókok. Nevetség-sen édes bútorok. Mindegyiknek kü-lön játékszoba, játékszere van. Hó-liszta gyékénygyacskák az ebéd-utáni pihenésre. Ici-pici fürdőszoba, zuhanyok. A hábitzta konyhában zöldségleves és aranymorzsa illata. Az alkalmazottaknak is van klub-helyiségük, könyvtárak, társalgójuk, ebédlőjük.

Az utcára is épen tekint már az oszlopos homlokzat. Még nem is oly régen hatalmas lyuk tátongott a helyén. Méteres nagyságban ma a centenárius jelvény ragyog itt. Este neonfény önti el, hirdeti az utcán járó pestieknek, hirdeti az ország-nak is: *a pesti vármegyeháza újjászületett.*

Cséry Dezső

Ujra meolongálva 5-ke
Diadalmas szerelem *hétce*
csak Studio-mozgó Akácfa utca 4
Biztosítsa jegyeit az ünnepekre

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Forrás:

Kis Újság 1948 márc 28

Szerző:

Cséry Dezső
Ujjászületett Vármegyeháza

Cím:

Személy

Idő

1948

725.134

Osztályozás